25 d

Marija Majka Brze Pomoći

Izdaje:
Uršulinski samostan, Slav. Brod

21958

Marija Majka Brze Pomoći

Priredila:
Marija Ancila Presečki, uršulinka

S odobrenjem Biskupskog ordinarijata u Đakovu od 8. prosinca 1969. broj 2974/1969. i s dopuštenjem redovničkih poglavara

5. izdanje

Izdao: Uršulinski samostan — Slav. Brod Horvatova 22. Odgovora: Marija Ancila Presečki

Tisak: »Plamen« — Slav. Brod — 1978.

Štovanje Blažene Djevice Marije staro je isto tako kao i kršćanstvo. Prvi su se vjekovi borili za njezin najčasniji naslov »Bogorodice«, u kojem imaju korijen i opravdanje svi drugi nazivi: sada je vjernici nazivaju Gospom od Milosti, sad opet Gospom od Zdravlja; časte je kao Gospu od stupa, puta i neprestane pomoći. Loretske litanije pune su odlika Gospinih. Nazivaju je i časte kao Majku Božju — Bogorodicu, kao Djevicu sa svim časnim nazivima Staroga zavjeta i kao Kraljicu anđela, proroka i čitave Crkve. Ništa zato nema neobična, dapače potpuno je u duhu kršćanske duše, da je s nadom nazivamo i Gospom Brze pomoći. Nije to nova pobožnost nego radije novi val stare i prokušane pobožnosti.

Franjo Šipušić, svećenik

POVIJEST POBOŽNOSTI

prema našoj Gospi Brze pomoći

S Našom Gospom Brze pomoći prema Slavoniji

Na blagdan imena Isusova, 2. siječnja 1957. godine, iz Zagreba je oko jedanaest sati noću krenuo visoko natovareni kamion. Bila je cička zima.

U kabini su uz vozača sjedile dvije redovnice uršulinke. Kako su se usudile na put u takvim okolnostima?

Šezdesetak kilometara od Zagreba kamion se zaustavio. Pukla je desna prednja guma, visoki se tovar opasno nagnuo. Na autoputu nigdje nikoga. Što će sada? Nisu klonuli — jer — sa sobom su ponijeli sliku Majke Brze Pomoći. Ponavljajući po stotinu puta: »Naša Gospo Brze pomoći, pohiti da nam pomogneš«, jedna je redovnica džepnom svjetiljkom svijetlila vozaču, koji se sav u znoju mučio, da izmijeni gumu, dok je druga redovnica, ponavljajući iste zazive, ostala u kabini, jer su se zbog previsokog tovara bojali, da kamion ne izgubi ravnotežu.

Draga je Gospa pomogla! Nakon sat i po naprezanja guma je izmijenjena, i iza oprezne vožnje kamion je oko osam sati ujutro sretno stigao na svoj cilj: u

u Slavonski Brod, koji je Božanska Providnost izabrala, da u našoj domovini raširi slavu Presvete Djevice pod nazivom NAŠE GOSPE BRZE POMOĆI ...

Kako je došlo do tog naziva?

Litanije Lauretanske nižu najrazličitije i najljepše nazive, kojima Sveta Crkva kiti pojedine odlike, povlastice i kreposti Presvete Djevice, Božje Majke. Među njima nalazimo i naziv »Pomoćnica kršćana«. Znamo, koliko je čudesne milosne pomoći primio sveti Ivan don Bosko, kad je pod tim nazivom častio i zazivao Nebesku Majku. Da se to nije dogodilo prije jednog stoljeća i da nije povijesno zajamčeno, netko bi rekao, da se radi o legendama.

I mi častimo Blaženu Djevicu Mariju kao Pomoćnicu, ali još i više: kao BRZU Pomoćnicu.

Imamo li za to opravdanje? Imamo! Daje nam ga samo Sveto Pismo.

Marija — Brza Pomoćnica u Evanđelju

Sveti Luka nas potanko izvješćuje o onom jedinstvenom događaju, kad je

anđeo Gabrijel navijestio Blaženoj Djevici Mariji, da je izabrana za Majku Sina Božjega, i kada je ona na to Božansko odabranje kazala svoj »Neka mi bude«. Iza toga Evanđelista nastavlja:

> *U one dane Marija se ž u r n o zaputi u planinski kraj prema jednom gradu Judinu. Uđe u kuću Zaharijinu i pozdravi Elizabetu. Čim Elizabeta ču Marijin pozdrav, zaigra dijete u njezinoj utrobi, i Elizabeta se napuni Duhom Svetim. Zatim klikne jakim glasom: »Najblagoslovljenija si ti među ženama! I blagoslovljen plod utrobe tvoje! Odakle onda meni to, da majka Gospodina moga dolazi k meni? Jer čim pozdrav tvoj dođe do mojih ušiju, od veselja mi dijete zaigra u utrobi...« Marija ostade s Elizabetom oko tri mjeseca; zatim se vrati svojoj kući. (Lk 1, 39—44 i 56)*

Evo, tu, u Evanđelju, ima pobožnost prema Našoj Gospi Brze pomoći svoj korijen. Marija je ž u r n o krenula u gore ... Zašto? Ona, koja je svojim djevičanskim krilom obuhvatila Božjeg Sina, bila je sama zahvaćena njegovom

Božanskom Ljubavlju, i sada žuri, da usreći druge. Hoće li ih ONA usrećiti? Njezin SIN donosi i daje sreću, ali ona njega nosi, ona je tu P o s r e d n i c a. Nije se sama ugurala u tu ulogu, izabralo ju je Presveto Trojstvo.

Presveto Trojstvo i nama daje Mariju kao Brzu Pomoćnicu, jednako kao i Elizabeti. Ona i nama donosi blagoslov i sreću svoga Sina.

Evo i drugi tekst Evanđelja, jednako dirljiv, koji doduše nema izraza brzine, ali zato ipak izlaže Marijino brzo posredovanje, brzu pomoć:

> ... *Poslije toga bijaše svadba u Kani Galilejskoj, a bila je ondje i majka Isusova. Na svadbu bijaše pozvan i Isus zajedno sa svojim učenicima. Kad nestade vina, reče Isusu njegova majka: »Nemaju vina«* ... *(Iv 2, 1-3)*

Znamo, što je slijedilo: Isusovo prvo čudo ... Da li je to slučajno, da je Gospodin svoje p r v o čudo načinio na molbu svoje Majke? Nije li nam time htio pokazati, kako mu je drago njezino posredovanje za našu bijedu, i poučiti

nas, da mu se obraćamo preko nje? I da on na Majčinu molbu brzo pomaže!!! Ta, tragična vijest, da je nestalo vina, još nije stigla doći do svadbenog stola, a već se je u posudama prelijevalo novo vino, bolje od prvoga ...

O tim je evanđeoskim događajima sigurno mnogo razmišljala redovnica, koja se je prva utekla Nebeskoj Majci sa zazivom: »Naša Gospo Brze pomoći, pohiti da mi pomogneš!« — i koja je tako postala začetnicom pobožnosti prema Presvetoj Djevici kao Majci Brze pomoći.

Poslušajmo, što o tome pripovijeda povijest.

U Novom Svijetu

U američkoj državi Lujzijani, na pustom području rijeke Misisipija, položeni su godine 1718. temelji novoga lučkog velegrada New Orleansa. Tadašnji je upravitelj Lujzijane želio da djeci novoga naselja osigura solidan kršćanski odgoj, pa je zamolio isusovca Oca de Beaubois, da im iz Francuske dovede redovnice odgajateljice. Otac de Beaubois

se obrati na uršulinke. Velikodušno se odazvalo osam zavjetovanih sestara, jedna novakinja i jedna postulantica. Na čelu s majkom Augustinom Tranchepain otploviše put Amerike. Ukrcaše se 22. veljače 1727. i nakon dugog i napornog putovanja stigoše na cilj 7. kolovoza iste godine. Redovnice su se odmah posvetile apostolatu među djecom doseljenika i među Indijancima.

Kad su se te prve uršulinke naselile u Lujzijani, bila je ta kolonija pod francuskom vlašću. Godine 1763. Lujzijanom zagospodari Španjolska, pa je u urede i škole uveden španjolski jezik. Zato francuskoj redovničkoj zajednici dođe u pomoć mnogo španjolskih uršulinki. Ali godine 1800. zemljom ponovo zavladaju Francuzi. Španjolske su redovnice morale otići. U uršulinskom je samostanu u New Orleansu ostalo samo sedam redovnica, pa se činilo, da će to značiti smrt za njihov apostolat u tom gradu.

Gospodin je mislio drugačije. On se tom kušnjom poslužio, da svoju svetu Majku proslavi pod nazivom: NAŠA GOSPA BRZE POMOĆI.

Kako se to zbilo?

Redovnica Andreja Nadier osjeti nadahnuće, da iz Francuske pozove u pomoć svoju sestričnu, Majku Mihaelu Censoul. I ova je bila uršulinka, ali je za vrijeme strahovlade morala napustiti svoj samostan u Pont-Saint-Esprit-u.

Majka je Mihaela bila obdarena rijetkim umnim sposobnostima, a usto dubokom pobožnošću. Živo je željela, da se uzmogne opet vratiti samostanskom životu. Čekajući, da se to ostvari, otvorila je u Montpellier-u zavod za odgoj djevojaka. Kad je primila pismo svoje sestrične, osjetila je, da je po tom pismu sam Bog zove u prekomorske misije. Međutim, njezin se biskup tome najodlučnije usprotivio, jer je polagao velike nade u njezin odgojni rad. Izjavio je, da će popustiti samo onda, ako Sveti Otac odluči protivno.

Majka Mihaela je mala toliku nutarnju sigurnost u Božji poziv, da je odlučila zatražiti posredovanje Svetoga Oca. To nije bilo ni jednostavno ni lako, jer je Pijo VII bio Napoleonov zarobljenik. Tri mjeseca je morala čekati, dok joj se nije pružila prilika, da pošalje svoje pismo. I tada, kad je jednoga dana molila, osjeti se potaknutom, da se na Nebesku

Majku obrati ovom molbom: »Presveta Djevice, ako mi isposluješ brz i povoljan odgovor na moje pismo, obećajem ti, da ću u New Orleansu širiti tvoju čast pod nazivom: NAŠA GOSPA BRZE POMOĆI.

Nebeska Majka ju je uslišila. Na pismo, koje je iz Montpellier-a otišlo 19. ožujka 1809., stigao je odgovor 28. travnja iste godine. Evo njegovog sadržaja:

> *»Gospođo! Sveti Otac Papa Pijo VII nalaže mi, da vam odgovorim u njegovo ime. Sveti Otac vrlo odobrava vaše poštovanje i privrženost redovničkom staležu, napose uršulinskom Redu. S velikom je radosti primio na znanje, da je i u Lujzijani jedan samostan vašega Reda, koji je već toliko i tako velikih usluga učinio Svetoj Crkvi, i da u tom samostanu vlada gorljivost, mir i najveća točnost u održavanju pravila. Sveti Otac o d o b r a v a, da budete na čelu svojih družica misionarki i da ih vodite na dugom i napornom putovanju, koje kanite naskoro poduzeti...«*

Odgovor je, dakle, bio i b r z i p o v o l j a n!

Kip Naše Gospe Brze Pomoći u New Orleansu.

Biskup se tako začudio tome naglom rješenju, da je popustio i još se ponudio, da će sam blagosloviti kip Naše Gospe, koji je Majka Mihaela dala isklesati. I kada je 30. prosinca 1810. naša misionarka sa svojim susestrama stigla u New Orleans, kip su svečano smjestili u samostanskoj crkvi. Od toga se dana pobožnost prema Našoj Gospi Brze pomoći stala velikom brzinom širiti ne samo u Lujzijani, nego i u pokrajnim američkim državama.

Navest ćemo dva događaja, koji su mnogo pridonijeli širenju te pobožnosti u Americi.

Godine 1812. izbio je u New Orleansu strašan požar, koji je zahvatio veliki dio grada. Vjetar je svom žestinom nosio plamen prema samostanu, i kad je opasnost dosegla vrhunac, dana je zapovijed, da se samostan isprazni. Tada je jedna redovnica, sestra Antonija, stavila na prozor nasuprot požaru mali kip Naše Gospe Brze pomoći, dok je Majka Mihaela u sav glas zavapila: »Naša Gospo Brze pomoći, izgubljeni smo, ako nam ti ne pohitiš u pomoć«. U taj tren vjetar promijeni pravac, samostan i sva okolica budu

spašeni, a vatra pogašena. Svi svjedoci toga očitog čuda uskliknuše: »Spasila nas je Naša Gospa Brze pomoći!«

Drugi značajni događaj bila je pobjeda, koju su Amerikanci pod vodstvom Jacksona izvojštili nad Englezima 8. siječnja 1815. Majke, supruge, kćeri i sestre boraca okupiše se uoči bitke zajedno s redovnicama oko kipa Naše Gospe, te provedoše u molitvi cijelu noć od 7. na 8. siječnja. Učinjen je zavjet, da će svake godine 8. siječnja dati odslužiti svetu Misu zahvalnicu, ako pobijede Američani. Za vrijeme jutarnje svete Mise dojuri glasnik s radosnom viješću, da je neprijatelj svladan. Svi su bili uvjereni, da je ta pobjeda zadobivena zagovorom Naše Gospe Brze pomoći, i do danas se vjerno vrši učinjeni zavjet.

Pobožnost prema Presvetoj Djevici pod nazivom NAŠA GOSPA BRZE POMOĆI odobri najprije biskup Msgr Dubourg, a zatim, 27. rujna 1851. Sveti Otac Pijo IX, koji je dao dopuštenje, da se svetkovina Naše Gospe Brze pomoći u njezinom glavnom svetištu slavi 8. siječnja. To je za onda bio veliki privilegij, jer je taj dan padao u povlaštenu osminu Bogojavljenja, koja nije dopuštala

druge svetkovine. Četrdeset godina kasnije, Papa Leon XIII posebnim dekretom ovlasti nadbiskupa Janssensa, da svečano okruni kip Naše Gospe Brze pomoći. Taj je obred obavljen 10. studenog 1895.

I konačno, na molbu orleanskog nadbiskupa Johna Williama Shawa i biskupa. C. van de Vena i J. B. Jeanmarda, Sveta Stolica je dekretom Svete Kongregacije obreda od 13. lipnja 1928. potvrdila izbor Naše Gospe Brze pomoći za glavnu zaštitnicu grada New Orleansa i države Lujzijane.

Osim svetišta u New Orleaunsu danas ima crkava podignutih na čast Naše Gospe Brze pomoći u Srednjoj Americi, Meksiku i na Aljasci. U našoj su domovini posvećene Gospi Brze pomoći kapelice u uršulinskim samostanima u Slav. Brodu i Zenici, ali žarište te pobožnosti jest župna crkva u Slavonskom Brodu I. Ta je crkva do nedavna bila posvećena Sv. Stjepanu Kralju, ali od godine 1977., dopuštenjem Svete Stolice, glavna zaštitnica crkve i župe jest **GOSPA BRZE POMOĆI.**

Kako je ta pobožnost prenesena u našu domovinu? Posve nenamješteno. Iznenada. I tu je morala doći jedna katastrofa, jedna kušnja, iz koje je, kao iz novoga vrela, i kod nas prokljućalo štovanje Presvete Djevice pod nazivom NAŠE GOSPE BRZE POMOĆI.

Bilo je to 1945. godine, u uršulinskom samostanu u Varaždinu. Rat je bjesnio zadnjim žestokim trzajima. Zahvatio je i pozadinu — sve se je pomalo pretvorilo u bojište, jer su se zračne tvrđave kretale u svim pravcima i posvuda utirale puteve porazu ili pobjedi.

U samostanskom su podrumu improvizirana skloništa, u koja se bježalo na svaki znak uzbune danju i noću, pogotovu kad se saznalo, da je u neposrednoj blizini samostana, u Starom gradu, spremljena municija, koja je za napadaja na grad mogla svakog časa eksplodirati. Spasavajući život od bombi, mnogi su navukli reumu i druge bolesti.

Škole su još radile, pa tako i samostanski internat. Prefekta internata, Majka Margarita Labrtić ostajala je s djecom u njihovim prostorijama. Nikada

djeca nisu bila zaplašena, nisu plakala ni vriskala, nikada bježala. Kako je to bilo moguće, kad su i zreli ljudi bili napetih živaca? Majka Margarita to pripisuje posebnoj pomoći i zaštiti Naše Gospe Brze pomoći. Poslušajmo, što ona sama o tome pripovijeda:

»Za pobožnost prema Našoj Gospi Brze pomoći čula sam kao novakinja u internacionalnom novicijatu u Beaugency-u u Francuskoj. Budući da je ta pobožnost nikla kod uršulinki, čita se njezina povijest po svim našim samostanima uoči 8. siječnja, kad je blagdan naše Gospe. U meni to čitanje nije ostavilo nikakvoga traga. Nikada nisam pomislila, da se obratim Majci Božjoj pod tim nazivom. Godine su prolazile. Vratila sam se iz Francuske u kuću studija u Zagreb, a odanle u Varaždin. Tu sam vršila službu prefekte konvikta za vrijeme bombardiranja godine 1945. U konviktu sam imala šezdesetdvije gojenice. Na meni je ležala teška odgovornost za sve te živote«.

A kako to, da ipak nije s djecom bježala u podrum? Imala je otajstvenu nutarnju sigurnost, da toga ne čini. »Bila

sam svjesna, da će djeca, bježeći, svaki put doživljavati prepade, kojih će posljedice osjećati kroz čitav život. Posve iznenadno, bez ikakva razmišljanja, pojavila se u mojoj duši Naša Gospa Brze pomoći. Pojavila se kao jedno objavljenje, koje je sa sobom donijelo neiskazani mir i uvjerenje, da će ona biti Zaštitnica svih života, koji su mi povjereni. Ja sam to shvatila sa svom ozbiljnošću i stavila u Našu Gospu apsolutno povjerenje. Odmah sam kazala djeci, da mi nećemo u podrum, jer živo vjerujem, da će nas zaštititi Naša Gospa Brze pomoći. Kazala sam im, da se ni noću ne plaše sirene, nego mirno počivaju, a ja ću šetati kroz spavaonice zazivajući Našu Gospu Brze pomoći. I tako je bilo s dana u dan, s noći na noć. Avioni su visjeli nad našom kućom... ali nitko se nije ni maknuo. Djeca su spokojno spavala, dok je sav grad u stravi bježao u skrovišta. Moja je vjera bila neoboriva. Istom kad su mi Poglavari u poslušnosti naložili, da moram djecu odvesti u podrum — a to je bilo tri posljednja dana (kad je grad bio izložen topovskim hicima) — došli smo, ali puni one otajstvene radosti i mira,

koji nas je ispunjao kroz sve te dane strave. Moja vjera u Našu Gospu prelila se u svu dragu djecu. Kao da granate nisu udarale po našem krovu (dobili smo 13 pogodaka), mi smo u mirnom pouzdanju stotine i stotine puta zazivali Našu Gospu. I ONA je učinila svoje. Ne samo da smo ostali živi i zdravih živaca, nego nam se Naša Gospa po vjeri i pouzdanju na neki način svima objavila. Ja se nisam više nikada rastala od Naše Gospe Brze pomoći. Sva važnija zbivanja i u mojem životu i ona vanjske naravi, rješavala sam u ljubavi s NJOM.«

Tko je proživio rat, dobro znade, što znači neprestani strah pred napadajima iz zraka, napose iza prvog doživljenog bombardiranja. Taj će ujedno lako uvidjeti, da se ovdje zaista radilo o posebnoj zaštiti Majke Božje, kad su ta djeca kroz nekoliko mjeseci strave ostala posve mirna, i da se nikome nije dogodilo ništa. Što bi se inače moglo smatrati nerazboritim, po posebnom je Božjem vodstvu poslužilo na veću čast njegove svete Majke, pod koje su okrilje ta djeca bila stavljena.

Pođimo korak dalje.

Kad je biskup đakovačke biskupije, Msgr Stjepan Bäuerlein, pozvao redovnice uršulinke u Slavoniju, tome su se suprotstavile tolike poteškoće, te se je učinilo, da će njegovi planovi ostati neostvarivi. Ali Naša je Gospa Brze pomoći, kojoj su uršulinke povjerile i to djelo, sve vodila tako, da je na njezin blagdan, 8. siječnja 1957. godine u Slavonskom Brodu osnovana zajednica redovnica uršulinki. Prvom glavaricom te zajednice bila je ista Majka Margarita, koju smo gore upoznali, i ona je svoje pouzdanje i ljubav prema Našoj Gospi Brze pomoći ulila i u svoje susestre. One će u žigu svojeg samostana nositi Gospino ime:

»URŠULINSKI SAMOSTAN
NAŠE GOSPE OD BRZE POMOĆI«

i svim će silama nastojati, da djeluju u duhu Naše Gospe Brze pomoći, to jest, da sestrinskom i majčinskom ljubavlju zagrle Brod i svu njegovu malu i veliku djecu. I kao što je Marijina brza pomoć u Evanđelju bila prije svega upravljena na majku i dijete (Elizabeta, koja pod srcem nosi Ivana Krstitelja) i na novo

obiteljsko gnijezdo (svadba u Kani), tako će i pobožnost Našoj Gospi Brze pomoći biti prije svega usmjerena na duhovno podizanje obitelji i djece. Možda je to i razlog, zašto se je počela tako brzo širiti. U dvanaest godina je zahvatila ne samo vjernike širom naše domovine, nego je prodrla i do naših iseljenika čak u Americi i Australiji.

Razvoj pobožnosti u Slavonskom Brodu

Prođimo letimice samo neke momente u razvoju te pobožnosti. 8. prosinca 1957. započela je »Marijanska« godina u čast stogodišnjice ukazanja Bezgrešne u Lurdu. Da bi se zagovorom Presvete Djevice spasila obiteljska svetišta, kojima je počelo prijetiti vjersko i moralno rasulo, naš je biskup Msgr Stjepan Bäuerlein zaželio, da jedna slika ili kip Gospin putuje iz obitelji u obitelj, da bi se tako, pod zaštitom Nebeske Majk, naši domovi obnovili u vjernosti i revnosti. Brodom je krstarila slika Naše Gospe Brze pomoći, koju je prema fotografiji Gospina kipa u New Orleansu iz-

radila sestra Bonaventura Tepeš, redovnica uršulinka (+ 1959.). Dijete bi unijelo sliku u dom u predvečerje, i tamo je onda Majka kraljevala do sutradan naveče, a svi bi se članovi obitelji, rođaci i prijatelji okupljali oko nje izručajući joj sebe, svoje brige i potrebe, i pjevajući joj hvalu zbog milosti, koje su po njoj primili.

Navodimo nekoliko crtica s tih Gospinih posjeta.

U jednoj su se obitelji svi članovi onoga jutra ispovjedili i pričestili. Samo tata se nije usudio... Ipak je pokazao mnogo dobre volje. Sam je sakupljao sve članove oko Naše Gospe, sam predmolio i pred svima izjavio: »O, kako je lijepa! Da je ona uvijek kod nas, možda ja ne bih toliko griješio...« Milost je ipak djelovala...

Drugi slučaj: Kad je Majka Margarita jedne večeri došla na svetu Misu, kod crkvenih ju je vratiju dočekala gospođa, koja je toga dana imala u svom domu Gospinu sliku, stisnula joj je ruku i šapnula: »Sveta je Majka Božja načinila čudo. Evo, moj muž kleči u ispovjedaonici, a nije se ispovijedao već deset godina.«

Maturantica V. M. priznala je pred dvadesetak drugih gimnazijalki na vjeronauku: »Kad je Naša Gospa Brze pomoći bila kod nas, primila sam veliko rasvjetljenje, da jednu svoju veliku manu priznam na ispovijedi pred poznatim svećenikom, jer ću samo tim poniženjem dobiti jakost, da je iskorijenim. Ja sam to odmah sutradan učinila, i od onda kao da je odrezano s tom mojom slabosti.«

Dadajmo još jedan Gospin milosni zahvat iz tih dana. Gospođa B. pripovijeda, kako se posredovanjem Naše Gospe Brze pomoći na smrtnom času obratio okorjeli g. T., koji je sav svoj život proživio u grijehu. Njegova je žena upotrijebila sva sredstva, da osujeti dolazak svećenika u kuću. Dvije kćerke intelektualke, potpune bezvjerke, također su htjele spriječiti ispovijed. Siromašni se je čovjek dva dana patio u neiskazanim mukama. Gospođa B. mu je kradom donijela sličicu Naše Gospe Brze pomoći i u uho mu tiho ponavljala: »Naša Gospo Brze pomoći, pohiti da mu pomogneš!« Nato joj je umirući šapnuo, da dovede svećenika. Gospođa je odmah otrčala, u papučama, iako je vani pljuštilo. Dovela

je svećenika, i umirući se je pomirio s dragim Bogom.

Gospina su posredovanja bila tiha, skromna, više manje sakrivena, pa je i pobožnost prema njoj rasla tiho i neprimjetno, ali nezaustavno. Nagli, vidljivi porast pada u godinu 1960., kada je početkom travnja u župnoj crkvi Svetog Stjepana postavljen bijeli kip Gospin.

Taj su kip dale izraditi redovnice uršulinke za svoju buduću kapelicu. Umjetnica Alojzija Ulman zamislila je Gospin lik neovisno o američkom kipu. Prva je zamisao ipak bila, da Gospa »stoji«, ali, kad je umjetnica pristupila radu, kip — koji je izrađivala od gline — nije »htio« biti uspravan. Kiparica je pisala: »Što da radim? Kip ne će da stoji!« Redovnice su se porazgovorile međusobno i odgovorile: »Pa neka draga Gospa sjedi! Ona je Kraljica, ne treba trčati, da brzo pomogne!« I tako je umjetnica prikazala Presvetu Djevicu kako sjedi, puna ljupke ozbiljnosti, a Dječak Isus ju je ogrlio i kao mali Kralj iz svojih ruku sipa milost u njezinu majčinsku ruku, da ih ona izlije na nas. Isusov lik nadvisuje Marijin: Presveta Djevica je samo

Posrednica između Sina i nas — kao i u Evanđelju.

Kip su redovnice imale u sobi svoje glavarice, ali su ga za Gospin blagdan, 8. siječnja 1960. posudile crkvi. Ujedno je te godine otisnuto nekoliko hiljada sličica s Gospinom slikom, koje su svećenici dijelili kod blagoslova kuća.

Vjernici su dragu Gospu već jako zavoljeli. Ta je ljubav bila razlog, da je iza tri mjeseca kip ostao za stalno u crkvi, dok su si redovnice za svoju novootvorenu kapelicu, posvećenu Našoj Gospi Brze pomoći, dale izraditi novi.

Otada je draga Gospa postala Majkom župe.

Kip je smješten u dnu crkve, blizu ulaznih vratiju, tik uz jednu ispovijedaonicu. Pristupačan je svakome. Oko njega se okupljaju i djeca i odrasli. Tu je zaista njegovo pravo mjesto: Majka vodi duše najprije u ispovjedaonicu, a zatim Euharistijskoj gozbi. To je njezina uloga, koju joj njena djeca zahvalno priznaju:

Nečujno i tiho Ti si došla k nama —
mnogi za Te nisu uopće ni znali,
a međutim — brojni pupoljci
su bijeli
pod okriljem tvojim zaštićeni
cvali . . .
I tako si skromna kraj crkvenih
vrata,
da Ti svatko može u sreći i bolu,
ali Ti kod sebe ne ustavljaš duše,
nego ih sve šalješ pričesnomu stolu.
Kao što si Sina ovom svijetu dala,
tako i nas sada darivaš svom Sinu;
u Njemu nas grliš, sjedinjuješ
s Njime,
u duše nam crtaš Njegovu milinu.
Od Njega nam prosiš ljubavi i
snage
zagovorom jakim majčinske si moći.
i zato si nam, bijela Gospo draga,
uistinu MAJKA BRZE POMOĆI.

Za 8. siječnja 1961. župa se pripravila devetnicom, a svećenici su kod blagoslova kuća dijelili žigom otisnutu molitvu dragoj Gospi.

Dok su se prve godine oko bijeloga Gospina kipa okupljali samo Brođani i vjernici brodskih filijala, malo po malo

im se pridružuju hodočasnici iz okolnih mjesta.

Ni kiša s bljuzgavicom, ni ljuta zima sa snježnom mećavom neće biti zapreka za štovatelje Naše Gospe Brze pomoći. I tako se svake godine povećava broj hodočasnika, svakog blagdana ima više svetih ispovijedi i Pričesti. Msgr Stjepan Bäurelein, đakovački biskup, koji je od godine 1961. već šest puta prisustvovao proslavi Gospina blagdana, sam je svjedok naglog razvitka te pobožnosti, kao i njezinih plodova, koji su napose opipljivi u ispovjedaonici i kod Euharistijskog stola.

Prigodom Gospina blagdana 1962. umnožene su Litanije u čast Gospe Brze pomoći, priređene prema onima, koje je sastavila začetnica te pobožnosti, Majka Mihaela Censoul, a crkvena ih je vlast odobrila za privatnu upotrebu.

Na završetku duhovne obnove, 4. studenoga 1962, Gospin je kip iznesen u ograđeni prostor pred crkvom, i tu je cijela župa preko drage Gospe zahvalila Presvetom Trojstvu za primljene milosti. Te je večeri Brod doživio malu sliku Lurda: uz podizanje zapaljenih svijeća, iz stotina se grla orilo najprije:

Majko, Majko, pomozi sad,
moli Te selo i moli Te grad;
a zatim: Majko, Majko, hvalu Ti sad
radosno pjevaju selo i grad!

Za 8. siječnja 1963. vjernici su si mogli nabaviti oveliku Gospinu sliku, koju mogu uramiti, a umjetnica Alojzija Ulman je izradila male reljefe Gospina lika za obitelji, koje su joj posvećene.

Godine 1964., zbog velikog priliva hodočasnika, Prečasni je gospodin župnik Vid Mihaljek zamolio župnike okolnih župa, da bi sa svojim organiziranim hodočašćima došli u trodnevnici za blagdan, jer je crkva postala premalena, da sve primi najednom. Dvije godine kasnije, ta će se hodočašća porazdijeliti na cijelu devetnicu uoči blagdana.

O petoj godišnjici »dolaska« Naše Gospe među Brođane, za 8. siječnja 1964., izdana je skromna brošurica POD OKRILJEM NAŠE GOSPE BRZE POMOĆI, koja govori o ulozi Presvete Djevice u podizanju milosnog života u brodskoj župi.

U pripravi za blagdan 1965. godine boravio je tri dana u Brodu Vlč. otac Mijo Škvorc, D. I. Pod dojmom onoga, što

je vidio, napisao je u svibanjskom broju Glasnika Srca Isusova i Marijina članak o Našoj Gospi Brze pomoći. Odonda su u svim krajevima naše domovine počeli zazivati Presvetu Djevicu pod tim nazivom. Pismeno traže njezinu sliku i Litanije, daju javne zahvale za uslišanja, pojedinačno dolaze i iz udaljenih mjesta, da dragoj Gospi kažu hvala pred njezinim bijelim kipom. A kad pitaju, kako da još pokažu zahvalnost dragoj Gospi, ili što da učine, da izmole njezin majčinski zagovor, dobivaju odgovor: pomozite materijalno svojoj siromašnoj braći ... ili novcem, ili hranom, ili rabljenim odijelom. Djeca drage Gospe su to tako dobro shvatila, da su uvjereni, da bi im Majka, kada bi progovorila, upravila slične riječi:

»Draga moja djeco, koju vjera živa
sakupila sad je s različitih strana,
želite li čuti, što ja od vas želim,
da biste mi bili djeca odabrana?

Nek' zavlada ljubav životom vam cijelim,
nek' vam srce bude braći otvoreno,
neka svatko znade, kada vas zamoli,
da će mu u bijedi biti pomoženo.

Na taj ćete način, mila moja djeco
osvajati srca nevjerna i pala,
u vama će ljudi prepoznati Krista
i za vašu ljubav Njemu reći: »Hvala!«

I tako svi znadu, da Majčina ljubav vodi do Sina, do oblikovanja Krista u njima samima i do darivanja sebe Kristu u braći. I kad je pod Gospinom zaštitom započela borba za spašavanje nevinih dječjih života i za pomoć siromašnim obiteljima s brojnom djecom, te je u tu svrhu osnovan posebni fond, draga je Gospa pokrenula one divne plemenite snage, koje su sakrivene i u naoko slomljenim srcima. Kad su redovnice na vjeronauku za majke iznijele misao o toj akciji, prvi je prilog donijela jedna gospođa s riječima: To je za FOND... Htjela bih time barem malo nadoknaditi za ono, što u mojem životu nije bilo dobro. Znate, moj muž.. Nisam imala snage...« I krupne suze potekoše na ruku, koja je pružala lijepu pomoć... I nizali su se jastučci, košuljice i kapice za novorođenčad, kao i druge dobre stvari za njihove roditelje, sestre i braću. Broj spašenih iz ruku modernih Heroda neprestano raste... i majke ponovo dobivaju srčanost, da budu MAJKE, i u obitelji se vraća mir i sreća.

To je, zapravo, počelo na Gospin blagdan, 8. siječnja 1965, kada se prepuna crkva pretvorila u jedan dah slušajući molitvu brodske mladeži za obitelji:

O Majko, hiti! Brzo pomozi!
Jer će nam ognjišta ostati pusta!
Ta znadeš, Majko, kolika dječja
prije rođenja zanijeme usta...

O daj nam, Majko, daj pouzdanja,
da na nas Božji blagoslov rosi,
i uvjerenja, da dijete svako
sa sobom sreću i utjehu nosi.

Učini, da majke junakinje budu,
sposobne ljubiti, praštati, mrijeti,
a očevi zaštita, obrana jaka
od svakog zla, što obitelji prijeti.

O Majko, hiti! Brzo pomozi!
Ljubavi daj nam čiste i svete!
Neka nam domovi svetišta budu
u njima da opet — po Tebi, Majko,
Tvoje Božansko zavlada Dijete!

Cijela je godina 1966. bila posvećena molitvi za obitelji. Odonda se, napose osmoga u svakom mjesecu, štovatelji drage Gospe okupljaju oko njezina bijelog kipa, koji je sada smješten napred, tik uz svetište i zajednički vape molitvu za razorene obitelji.

Evo, to su veliki svijetli ciljevi pobožnosti prema našoj Gospi Brze pomoći:

sačuvati vjeru i čistoću naše mladeži,
spasiti obitelji od rasula
i posvetiti ih junačkim vršenjem
obiteljskih dužnosti,
raširiti srca u ljubavi prema svakom
bratu čovjeku.

I još je jedna značajka te pobožnosti: ljubav prema Svetoj Crkvi i njenome Učiteljstvu.

Zato se u brodskoj župnoj crkvi često ori, ili bolje: pjevajući moli strofa pjesme, koju je naš pokojni kompozitor Albe Vidaković uglazbio na sam dan Materinstva Blažene Djevice Marije, 11. listopada 1961:

Kristovoj Crkvi na obranu stani,
Zaštita budi nam u svakom zlu!
Svetoga Oca i biskupe brani,
Svećenstvo čuvaj na nemirnom tlu!

Zato vjernici Broda imaju otvoreno srce za sva gibanja u Svetoj Crkvi. Nema tu doduše bučnih manifestacija, ali ima puno tihe odanosti i vjernosti i spremnosti za sve, što je Božje.

Kad je Papa Pijo XII godine 1942. posvetio sav ljudski rod Bezgrešnom Srcu Marijinu, izrekao je slijedeće riječi:

»Blago narodu, kojemu je Gospodin njegov Bog,
i komu je Majka Marija Kraljica!«

Možda bismo ovdje smjeli tu rečenicu malo preokrenuti:

»Kome je Majka Marija Kraljica,
onome je i Gospodin njegov Bog!«

Da se to ostvari i kod pojedinaca i kod naroda, vapimo s velikim pouzdanjem:

NAŠA GOSPO BRZE POMOĆI,
POHITI DA NAM POMOGNEŠ!

Dokumentacija:

Blagdani uršulinskog Reda, priredila M. Anđela Zemljak, uršulinka

Pobožnost Našoj Gospi Brze pomoći- s engleskog prevela prof. Neda Brlić

Kronika uršulinskog samostana Naše **Gospe Brze pomoći** u Slavonskom Brodu, I, II, III

Arhiv uršulinskog samostana u Slav. Brodu: Pobožnost Majci Brze Pomoći

LITANIJE NAŠOJ GOSPI OD BRZE POMOĆI
(Za privatnu upotrebu)

Gospodine, smiluj se!
Kriste, smiluj se!
Gospodine, smiluj se!
Oče nebeski, Bože, smiluj nam se.
Sine, Otkupitelju svijeta, Bože, smiluj nam se.
Duše Sveti, Bože, smiluj nam se.
Sveto Trojstvo, jedan Bože, smiluj nam se.

Sveta Marijo, moli za nas!
Majko Sina Božjega,
Naša Gospo Brze pomoći,
Zagovornice sviju, koji te s pouzdanjem zazivaju,
Da nam vjera bude živa i prosvijetljena,
Da nam ufanje postane nepokolebivo,
Da nam se ljubav usavrši,
Da vjerno vršimo Božje zapovijedi,
Da ustrajemo u dobrim djelima,
Da se opiremo pobunama zle volje,
Da ne podlegnemo napastima,
Da se uspješno borimo protiv grijeha,
Da zadobijemo milost skrušenog pokajanja,
Pomoćnice u svim duhovnim i vremenitim potrebama,
Pomoćnice onima, koji se žele vratiti na put spasenja,
Pomoćnice onima, koji teže za svetim svećeničkim i redovničkim životom,

Moli za nas!

Pomoćnice propovjednicima Evanđelja,
Pomoćnice svim radnicima u vinogradu Gospodnjem,
Pomoćnice borcima za vjeru,
Pomoćnice u rasvjetljavanju nevjernika,
Pomoćnice u obraćanju krivovjeraca,
Pomoćnice Svetoga Oca, biskupa i svećenika,
Uzore kršćanskih majki,
Svjetlo kršćanskim očevima,
Zaštitnice mladeži,
Radosti čestitih obitelji,
Utjeho žalosnih,
Snago klonulih i malodušnih,
Savjetnice u svakoj nevolji,
Obrano od zaraznih bolesti i pošasti,
Obrano od požara,
Obrano od groma i oluje,
Obrano od poplave,
Obrano putnika,
Obrano u času smrti,

Moli za nas!

Oslobiteljice duša iz čistilišta, moli za nas!
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine,
Jaganjče Božji koji oduzimaš grijehe svijeta usliši nas, Gospodine.
Jaganjče Božji, koji oduzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se, Gospodine.

Moli za nas, Gospo Brze pomoći!
Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se.

Svemogući, vječni Bože, koji vidiš, da smo okruženi tolikim opasnostima i bijedom, dopusti u svojoj beskrajnoj dobroti, da nas Bezgrešna Djevica Marija, Majka Tvojega Božanskog Sina, obrani od zlog duha i štiti u svim protivnostima, da nas brzom pomoći oslobodi od svakog zla duše i tijela i sigurno vodi u nebesko kraljevstvo, po zaslugama Gospodina našega Isusa Krista, Sina Tvoga. Amen.

Molitva Našoj Gospi Brze pomoći

O Marijo, Majko Božja, Ti koja znaš za jade i nevolje ovoga svijeta, bdij bez prestanka nad nama i nad cijelom Crkvom svoga Sina i budi nam uvijek Našom Gospom Brze pomoći. Pohiti, da nam pomogneš u svim našim potrebama, posebno . . . . . ., budi nam utočištem za ovoga prolaznog života i isprosi nam život vječni, po zaslugama Isusa, svoga Sina, Gospodina i Otkupitelja našega Amen.

Molitva za razorene obitelji

Molimo Te, Gospo, s našom braćom po cijelom svijetu za razorene obitelji. Neka ih Bog pomiri u radosti prave ljubavi.
Molimo Te za bračne drugove, koji su jedno drugo ponizili, povrijedili, ostavili, Neka ih Duh Sveti utješi i poveže.

Molitva za majčinstvo

Presveta Djevice Marijo, Majko Isusova i Majko naša! Puna pouzdanja utječem se Tebi, koja si obdarena najuzvišenijim materinstvom. Molim Te, izmoli mi milost, da promatrajući Tebe, i ja što bolje upoznam veličinu, odgovornost, i sreću majčinstva. Pomozi mi, da se svom ljubavlju na nj pripravljam i da ga sa zahvalnošću prihvatim, kad se Gospodin Bog udostoji pozvati me na suradnju u oblikovanju novoga života. Pohiti mi tada u pomoć, o Majko Brze pomoći, da u ljubavi ne zatajim, nego da se i uz cijenu trpljenja sva predam u službu svoga čeda, puna vjere i pouzdanja u Isusa Krista, Gospodina i Otkupitelja našega. Amen.

Molitva očeva

Presveta Djevice, koja si svojim pristankom na sveti Božji plan zavrijedila da postaneš Majkom Otkupitelja, koji će izbrisati krivnju prvoga ljudskog para, molim Te, izmoli mi svjetla, da što bolje upoznam zadaću, koju mi je Bog namijenio. Nauči me, Bezgrešna Majko, da u svojoj životnoj družici poštujem, ljubim i štitim Tvoju sliku i da joj pomognem, da bude čestita majka naše djece. Ti, koja si neslomljena stajala pod križem svoga Sina, izmoli i meni jakosti, da u svim životnim poteškoćama iz vršujem svoje očinske dužnosti srčano, velikodušno i radosno, uzdajući se u Tvoju pomoć i blagoslov Tvoga Sina Isusa Krista, Gospodina i Otkupitelja našega. Amen.

Molitva onih, koji žele sudjelovati u akciji SPASAVAJMO (borba protiv čedomorstva)

Presveta Djevice, koja si svijetu rodila ŽIVOT, molim Te, pomozi mi, da i ja uzmognem sudjelovati u spasavanju nevinih života.

Naša Gospo Brze pomoći, pohiti da mi pomogneš, i svojom mi majčinskom ljubavi nadahni riječi, kojima ću taknuti srca, da se ohrabre i budu donosioci života, a ne smrti!

Molitva mladih

Bezgrešna Djevice, Majko Brze pomoći, molimo Te, pomozi nam, da sačuvamo neokaljanu mladost.

Izmoli nam živu vjeru i nepokolebivo ufanje, nauči nas pravoj i svetoj ljubavi prema Bogu i braći ljudima.

Vodi nas i brani, da se što dostojnije spremimo za onu životnu zadaću, koju je Presveto Trojstvo namijenilo svakome od nas. Tebi, o Prečista, prikazujemo svoje radosti i tjeskobe, svoje borbe i poraze, svoje pobjede, želje i nadanja. Primi ih, posveti i prikaži svome Sinu, Spasitelju našemu, za čitav svijet, napose za sve one, koji kao i mi žele sačuvati čistu i svetu mladost. Amen.

Spomeni se

Spomeni se, o predobrostva Djevice Marijo, kako se nije nikada čulo, da si

ikoga zapustila, koji se Tebi u zaštitu utekao, Tvoju pomoć zatražio i Tvoj zagovor zaprosio. Ovim pouzdanjem obodren utječem se i ja k Tebi, Djevice djevica. K Tebi, Majko, dolazim, pred Tobom eto stojim ja grešnik i uzdišem. Nemoj, Majko Riječi Božje, prezreti rječi mojih, nego ih milostivo poslušaj i usliši. Amen.

Djelo zadovoljštine Bezgrešnom Srcu Marijinu

Presveta Djevice i preljubazna Majko Isusova i Majko naša! Puni djetinje ljubavi i saučešća dolazimo k Tebi sa željom, da Te svojom ljubavlju i zahvalnošću utješimo i zadovoljimo Ti za sve uvrede kojima zaslijepljeni grešnici probadaju Tvoje majčinsko Srce. Oprosti svim bijednim ljudima a i nama, koji smo također toliko puta vrijeđali Tebe i božansko Srce Tvoga Sina.

Primi našu zahvalnost, našu vjeru, naše pouzdanje i našu ljubav za sve one koji su Ti nezahvalni, koji su nevjerni, koji se ne uzdaju u Te i ne ljube Te. Da zadovoljimo za te uvrede i nezahvalnos-

ti, rado primamo iz Božje ruke sve životne poteškoće i žrtve, i sve to prikazujemo Tvom bezgrešnom Srcu za obraćenje grešnika. Otvori nam svoje predobro Srce da u njemu nađemo utočište i spas. Učini da ne vrijeđamo više dragog Boga, koji je već previše vrijeđan. Daj da po zaslugama Tvoga Srca ostanemo vazda vjerni Tvojemu božanskom Sinu i da nasljedujemo Tvoje bezgrešno Srce u čistoći, u poniznosti, u dobroti, u ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Bezgrešno Srce Marijino, budi nam utočište sada i na času smrti naše. Amen.

Pod obranu

Pod obranu se Tvoju utječemo, Sveta Bogorodice. Ne odbij nam molbe u potrebama našim, nego nas od svih pogibelji uvijek oslobodi, Djevice slavna i blagoslovljena. Gospođo naša, Posrednice naša, Zagovornice naša! Sa svojim nas Sinom pomiri, svojemu nas Sinu preporuči, svojemu nas Sinu izruči. Amen.

Naša Gospo Brze pomoći
pohiti da nam pomogneš

GOSPI OD BRZE POMOĆI

Gospo od Brze nam pomoći, gledaj
jadnike, koje obavija noć.
Vjeruju u Te, o Majko i Djevo,
u Tvoga majčinstva čudesnu moć.

Majko, Majko pomozi sad,
moli Te selo i moli Te grad!

Sa pouzdanjem nas do Tebe evo,
nosimo boli i nevolje sve.
Tješi nas, jačaj, o Majko i Djevo,
sve nas posvećuj kroz godine zle.

Kristovoj Crkvi na obranu stani,
zaštita budi nam u svakom zlu.
Svetoga Oca i biskupe brani,
svećenstvo čuvaj na nemirnom tlu!

Kada se posljednja približi tama,
pružit ćeš ruku i pomoć nam dat,

ostat ćeš vječno o Majčice, s nama,
Tvoja će pomoć nam zauvijek sjat.

Majko, posveti obitelji naše,
daj, da ih prožima ljubavi duh,
neka se grijeha vijek svakoga plaše,
a Sina Tvoga nek' jača ih Kruh.

Mladež nam sačuvaj nevinu, čistu,
ne daj, da skrši je bezvjerja dah,
vodi je milosnim stazama Kristu,
od nje udalji kukavstvo i strah.

Gospo od Brze nam Pomoći, evo:
želimo izreći hvalu Ti sad,
što pomoć pružaš, O Majko i Djevo,
i blažiš srdaca tugu i jad.

Majko, Majko, hvala Ti sad
radosno pjevaju selo i grad!

Za mladomisnika:

Ti mladomisnika, Majko, zaštiti,
posveti staze života mu sveg,
majčinski uvijek mu u pomoć hiti,
da diže visoko Isusov stijeg.

Vjera neslomiva nek' njime vlada,
njezina svjetla nek' gore mu vijek,
a pouzdanje sred boli i jada
k Bogu nek' upravlja žića mu tijek.

Božanskom ljubavlju prožmi
mu biće
svega nek prosjeva ljubavi blist,
neka kroz cijelo se njegovo žiće
dušama otkriva sam ISUS KRIST!

Na putovanju:

O Majko, ljubavlju svojom nas prati,
čuvaj i upravljaj na putu tom,
daj, da se svaki sav radostan vrati
s tog putovanja u svoj mili dom!

S A D R Ž A J:

S Našom Gospom prema Slavoniji . . 7
Marija — Brza Pomoćnica u Evanđelju 8
U Novom Svijetu 11
U našoj domovini 20
Razvoj pobožnosti u Slavonskom Brodu 25
Dokumentacija 40
Litanije Našoj Gospi Brze pomoći . . 41
Molitva Našoj Gospi Brze pomoći . . 43
Molitva za razorene obitelji 44
Molitva za majčinstvo 44
Molitva očeva 45
Molitva onih koji žele sudjelovati u akciji »SPASAVAJMO« 45
Molitva mladih 46
Spomeni se 46
Djelo zadovoljštine Bezgrešnom Srcu Marijinu 47
Pod obranu 48
Zaziv Našoj Gospi Brze Pomoći . . . 49
Gospi od Brze pomoći 49